

de raad der gemeente Alkmaar

Uw kenmerk

Ons kenmerk
11281

Toestelnummer
8139

Uw brief d.d.
02.06.2010

Behandeld door
P.J. Buwalda

Bijlagen
-

Onderwerp
Vragen van het lid van de raad, S. den Dulk-
Winder, namens de fractie Trots Op
Nederland inzake financiële inzet
Onderwijshuisvesting

Datum
06.07.2010

Geachte raad,

Het lid van de raad, S. den Dulk-Winder, heeft ons bij brief van 2 juni 2010 vragen gesteld. Deze brief heeft de volgende inhoud:

1. Waarom wordt door ons college structureel te weinig geld uitgegeven aan onderwijshuisvesting.
2. Deelt u onze mening dat Alkmaar als vestigingsplaats aantrekkelijker wordt voor gezinnen met kinderen wanneer een gemeente moderne onderwijsvoorzieningen biedt?
3. Het convenant 'verbetering binnenklimaat' en masterplan basisonderwijs zijn recentelijk ondertekend en vastgesteld. Het masterplan Voortgezet Onderwijs loopt al enkele jaren. Aanpassingen aan het Mummellius moesten destijds worden uitgesteld wegens gebrek aan middelen in de eerste fase. Hoe verklaart u uitstel wanneer er blijkbaar miljoenen in een la zijn blijven liggen?
4. Trots heeft vernomen dat de sloop van het oude noodgebouw bij de Spinaker 'in de ijskast is gezet'. Is het mogelijk de plannen voor de Spinaker gewoon volgens plan uit te voeren, gezien het feit dat er voorgaande jaren budget is overgebleven.
5. Zijn alle bedragen die afgelopen jaren niet zijn uitgegeven teruggevloeid naar de Algemene Middelen?
Indien JA: Welk bedrag is teruggevloeid naar de Algemene Middelen en op basis van welk besluit is dit gebeurd?
Indien NEE: Hoe groot is het spaarpotje onderwijshuisvesting?

6. Bent u bereid bij de volgende programmabegroting en jaarrekening inzichtelijk te maken hoeveel geld Alkmaar heeft ontvangen en hoeveel we gaan of hebben uitgegeven.
7. Wanneer gaat de eerste paal de grond in ter uitvoering van het Masterplan basisonderwijs.

Toelichting:

Gemeenten krijgen van het rijk een budget voor onderwijshuisvesting, als onderdeel van het Gemeentefonds. Uit onderzoek van het Onderwijsblad van de Algemene Onderwijsbond (AOB) blijkt hoe groot de verschillen zijn tussen gemeenten die extra bijleggen en zij die de hand stevig op de knip houden. Landelijk gezien geven alle gemeenten samen honderden miljoenen euro's per jaar minder uit dan ze ontvangen voor onderwijshuisvesting.

Achterstallig onderhoud

Dat leidt er weer toe dat besturen geld aan het budget voor onderwijs onttrekken om uit te geven aan gebouwen. Dat mag niet, maar is ook niet wenselijk. Of ze laten het onderhoud op zijn beloop. In steeds meer gemeenten groeit de weerstand tegen achterstallig onderhoud van gebouwen. Teveel scholen hebben last van een slecht binnenklimaat, afgekeurde barakken en te kleine lokalen. Gemeenten moeten hun verantwoordelijkheid nemen en meer in onderwijshuisvesting investeren.

Alkmaar houdt hand te stevig op de knip.

Het blijkt dat Alkmaar structureel te weinig geld uitgeeft aan onderwijshuisvesting. In 2009 werd een bedrag van € 10,5 miljoen ontvangen van het rijk en werd door Alkmaar slechts € 7,3 miljoen uitgegeven aan onderwijshuisvesting. Ten opzichte van de afgelopen vier jaar is weliswaar een verbetering zichtbaar van rond de 60% naar 70%, maar de conclusie kan niet anders zijn dat Alkmaar miljoenen euro's niet heeft besteed aan onderwijshuisvesting die daar wel voor bedoeld waren.

Dat het ook anders kan blijkt uit de overzichten van enkele van ons omliggende gemeenten Langedijk, Heerhugowaard en Heiloo. In deze gemeenten wordt ruim meer geld geïnvesteerd in onderwijshuisvesting dan de bedragen die hiervoor worden ontvangen uit Den Haag.

Ter voldoening aan het bepaalde in artikel 37 van het Reglement van Orde voor vergaderingen van de raad, beantwoorden wij de gestelde vragen als volgt.

1. Waarom wordt door ons college structureel te weinig geld uitgegeven aan onderwijshuisvesting?

Het door het AOB uitgevoerde onderzoek geeft geen volledig beeld. Dit is voor het ministerie van O,C&W aanleiding geweest om hier verder onderzoek naar te doen. De uitkomsten hiervan zullen naar verwachting begin 2011 bekend worden gemaakt.

Voor de Alkmaarse situatie geldt dat er in de afgelopen jaren aanzienlijk geïnvesteerd is in de huisvesting voor het onderwijs of direct aan het onderwijs gerelateerde voorzieningen.

Sinds 2005 is het masterplan Voortgezet Onderwijs in uitvoering. Hierin wordt € 46 miljoen geïnvesteerd tot 2013. Nog niet alle investeringen die hierin worden gedaan drukken op de jaarlast en worden dus nog niet meegerekend in het door het AOB uitgevoerde onderzoek.

In de tweede plaats heeft de gemeente flink geïnvesteerd in annexe voorzieningen voor het onderwijs zoals de kinderopvang. Op een heel aantal plekken zijn nieuwe accommodaties in, aan of in de directe nabijheid van basisscholen verrezen. Deze voorzieningen worden niet uit onderwijshuisvestingsgeld gefinancierd, maar dragen wel bij aan moderne brede schoolvoorzieningen.

Op basis van het huisvestingskader Alkmaarse brede scholen dat in december 2009 door de gemeenteraad is vastgesteld, wordt momenteel een uitvoeringsplan opgesteld ism de schoolbesturen PO. Naar verwachting zal dit een vergelijkbaar bedrag betreffen als dat van het voortgezet onderwijs.

Voor wat betreft het onderhoud aan schoolgebouwen, deze wordt uitgevoerd aan de hand van door de schoolbesturen opgestelde meerjarenonderhoudsplannen. Op basis hiervan is door de gemeente een onderhoudsvoorziening ingesteld. Dit heeft ertoe geleid dat de afgelopen jaren geen onderhoudsaanvragen om budgettaire redenen zijn afgewezen.

2. Deelt u onze mening dat Alkmaar als vestigingsplaats aantrekkelijker wordt voor gezinnen met kinderen wanneer een gemeente moderne onderwijsvoorzieningen biedt?

Deze mening delen wij van harte

3. Het convenant 'verbetering binnenklimaat' en masterplan basisonderwijs zijn recentelijk ondertekend en vastgesteld. Het masterplan Voortgezet Onderwijs loopt al enkele jaren. Aanpassingen aan het Mummellius moesten destijds worden uitgesteld wegens gebrek aan middelen in de eerste fase. Hoe verklaart u uitstel wanneer er blijkbaar miljoenen in een la zijn blijven liggen?

Het Masterplan VO wordt uitgevoerd in 2 fasen. Dit heeft zowel een financiële als een logistieke reden. Ten aanzien van het eerste geldt dat er binnen de totale gemeentelijke begroting ruimte gecreëerd dient te worden voor de (extra) structurele lasten. Voorgenomen investeringen worden in de begroting budgettair ingerekend. Als deze verschuiven, dan worden de budgetten ook verschoven naar een volgend begrotingsjaar. Er is geen sprake van geld dat zogenoemd 'in de la blijft liggen'. De logistieke reden betreft het regelen van tijdelijke huisvesting elders voor scholen die vervangen of gerenoveerd moeten worden. Indien alle schoolgebouwen tegelijk aangepakt zouden worden zou dit een niet op te vangen druk op de beschikbare gebouwen leggen. Het Mummellius is in de tweede fase van het Masterplan gepland en wordt binnenkort in uitvoering genomen.

4. Trots heeft vernomen dat de sloop van het oude noodgebouw bij de Spinaker 'in de ijskast is gezet'. Is het mogelijk de plannen voor de Spinaker gewoon volgens plan uit te voeren, gezien het feit dat er voorgaande jaren budget is overgebleven.

Bij het besluit tot verzelfstandiging van het openbaar primair onderwijs per 1 januari 2010 heeft de gemeenteraad besloten om het noodgebouw van "De Spinaker" aan de Jan Ligthartstraat 7, conform de bepalingen van de Verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs in aanmerking te brengen voor vervangende nieuwbouw. Daarbij is ook aangegeven dat het schoolbestuur hiervoor plannen zou ontwikkelen. Plannen die rekening houden met de (regionale) ontwikkelingen in het vmbo-onderwijs en van het passend onderwijs. Wij zijn in afwachting van deze plannen. In de tussentijd hebben wij goede afspraken gemaakt met het schoolbestuur over de huisvesting van extra groepen leerlingen van "De Spinaker" in schoolgebouwen in Alkmaar met leegstand (De Catamaran en De Piramide)

5. Zijn alle bedragen die afgelopen jaren niet zijn uitgegeven teruggevloeid naar de Algemene Middelen?
Indien JA: Welk bedrag is teruggevloeid naar de Algemene Middelen en op basis van welk besluit is dit gebeurd?
Indien NEE: Hoe groot is het spaarpotje onderwijshuisvesting?

De onderwijshuisvestingsgelden maken integraal onderdeel uit van de algemene uitkering in het gemeentefonds en zijn niet apart gelabeld. Er is dus geen sprake van terugvloeien noch van een spaarpot. De Gemeenteraad beslist middels de vaststelling van de begroting over de gemeentelijke uitgaven en daarmee ook over de hoogte van de uitgaven voor onderwijshuisvesting.

6. Bent u bereid bij de volgende programmabegroting en jaarrekening inzichtelijk te maken hoeveel geld Alkmaar heeft ontvangen en hoeveel we gaan of hebben uitgegeven.

Zoals in het antwoord bij vraag 5 staat aangegeven maken de onderwijshuisvestingsgelden integraal onderdeel uit van de algemene uitkering (cluster 15: educatie). In totaal zijn er 16 clusters te onderscheiden. Het is mogelijk voor elk cluster aan te geven hoeveel er via de algemene uitkering aan middelen beschikbaar komt. Daar kunnen de begrote en werkelijk uitgaven naast gezet worden, zodat zichtbaar wordt in hoeverre hierin afwijkingen zijn. Indien de gemeenteraad het wenselijk vindt dit zichtbaar te maken, dan is dit mogelijk. Indien de gemeenteraad het wenselijk acht de uitgaven in het cluster educatie gelijk te laten zijn aan de inkomsten, dan kan dit verschuivingen opleveren in de overige clusters. Bovendien zal het Rijk forse bezuinigingen doorvoeren op het gemeentefonds waarmee de druk op de begroting verder toeneemt. Ons advies is dan ook inzichtelijk te maken welke uitgaven voor onderwijshuisvesting benodigd zijn en hiervoor middelen beschikbaar te stellen, onafhankelijk van de via het gemeentefonds beschikbare middelen

7. Wanneer gaat de eerste paal de grond in ter uitvoering van het Masterplan basisonderwijs.

Een eerste start met het realiseren van moderne brede onderwijsvoorzieningen is reeds gemaakt . In de Daalmeer wordt basisschool de Cilinder ondergebracht in het Wijkknooppunt De Daalder, In Oud Overdie zal de Sint Matthias in 2013 nieuwe huisvesting betrekken in een multifunctionele accommodatie en in Oudorp is de plantontwikkeling voor nieuwbouw van de Prinsenhof, in samenhang met nieuwbouw van VSO school De Alk, reeds van start gegaan. In het eerder genoemde uitvoeringsplan Alkmaarse brede scholen zullen (na vaststelling door de Raad) de overige scholen gefaseerd over de komende 10 jaar aan bod komen,

Burgemeester en wethouders van Alkmaar,

P.M. Brundage, burgemeester.

drs. J.C.M. Cox, secretaris.